

רע"פ 400/20 - אולגה בלכר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 400/20

כבוד השופט ג' קרא

לפני:

אולגה בלכר

המבקשת:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות ערעור על פסק דין של בית המשפט
המחוזי מרכז-לוד בתיק עפ"ת 71583-07-19 מיום
18.12.2019 שניתן על ידי כב' השופט ח' טרסי

עו"ד אילון אורון
עו"ד בתשבע אבג'ז

בשם המבקשת:
בשם המשיב:

החלטה

**

בקשת רשות ערעור על פסק דין של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופט ח' טרסי) מיום 18.12.2019 בעפ"ת 71583-07-19, בגדרו נדחה ערעור על החלטתו של בית משפט השלום לטעורה בפתח-תקווה (כב' השופט א' נוריאל (סגן) בתמ"ע 19-02-954).

רקע והליכים קודמים

1. על-פי עובדות כתוב האישום, ביום 26.2.2018 נגגה המבקשת בדרך באופן אשר קייפה זכות אדם להשתמש שימוש מלא בדרך, בניגוד לתקנה 21(ב)(1) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: תקנות התעבורה).

עמוד 1

הمحكمة הגישה בקשה לה夷יף על עבירה זו, ובהתאם, הזמינה לדין בבית משפט השלום לתעבורה ביום 13.2.2019. המבקשת התיצה בקשה לדין ולאחר מכן שפירה בעבודות כתוב האישום, קבע בית המשפט דין הוכחות ליום 14.4.2019 וצין כי "התיצבות הנאשמת חובה [...] מובהר לנשחת כי לא ישלח זמן נוסף". המבקשת לא התיצה בקשה לדין הוכחות, וכן בית המשפט ראה בכך מושם הודה בעבודות כתוב האישום, בהתאם לסעיף 240 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: החסד"פ), וננתן פסק-דין בהעדרה, בגיןו הוטל עלייה קנס בסך 1,200 ש"ח ופסילת רישון מותנית.

3.7.2019 המבקשת הגישה בקשה לביטול פסק-דין, בטענה שהמתינה לקבלת הזמנה לדין בדואר. ביום ד' בחודש יולי 2019 דחה בית משפט השלום לתעבורה את הבקשת לביטול פסק הדין בקביעו כי לא נמצא הסבר מספק לאו התיצבות, וכי לא הוצאה אינדיקציה לעיוות דין ולא תשתיית ראייתית המצביע על פוטנציאלי ממש לשינוי התוצאה. המבקשת הגישה בקשה לעיון חוזר כשבסעיף 9 לבקשת כתוב בא-כח המבקשת כי "אמנם רואים למי שבחר שלא להתייצב לדין כדי שבחר לבטא בקשר הודה, אך יש לבחון בהירות יתרה מקרה בו הנאשם הגיע לבית המשפט והודיע באופן פוזיטיבי כי הוא קופר באישום". גם בקשה זו נדחתה בגיןו הוצאה נתונים חדשים המצביעים עיון מחדש.

הمحكمة ערערה בבית המשפט המחוזי, שדחה את העורור וקבע כי בית המשפט השלום לתעבורה נהג כדין כאשר החליט שלא לבטל את פסק הדין שניתן בהעדר. טענת המבקשת כי נגרם לה עיוות דין, נדחתה מושם שהمحكمة קיבלה את יומה בבית המשפט והוא לא נצלה אותו מטעמים תלויים בה.

מכאן הבקשת שלפני.

nymok'i הבקשת ותשובות המשיבה

2. המבקשת סבורה כי על בית משפט זה להורות על ביטול פסק הדין שניתן בהעדר ועל החזרת הדיון לבית משפט השלום לתעבורה. לשיטתה, בית המשפט לא היה רשאי ליתן פסק דין בהעדר לפי סעיף 240 לחסד"פ, מאחר שהוא יכול לא תמייצב לדין היא תישפט בהעדרה, כפי שמורה סעיף 130 לחסד"פ. עוד טוענת המבקשת כי לא הזירה כי אם לא תמייצב לדין היא תישפט בהעדרה, מכיוון שהיא כפירה בעבודות כתוב האישום במועד ההקראה. לבסוף, המבקשת גורסת כי נגרם לה עיוות דין מושם שלטענה לא היא אשר נעזרה על ידי השוטר וייתכן כי נפלה טעות ביחס העבירה אליה.

3. המשיבה מתנגדת למתן רשות עורור וגורסת כי עניינה של המבקשת לא מעלה שאלה בעלת חשיבות משפטית או ציבורית כללית. עוד סבורה המשיבה כי לא נגרם לבקשת עיוות דין מושנית לה יומה בבית המשפט. לגופו של עניין, טוענת המשיבה כי בית המשפט היה רשאי להרשייע את המבקשת בהעדרה מכוח סעיף 240(א) לחסד"פ, העוסק בעבירות מהסוג בו הורשעה המבקשת, מבלי להידרש לכפירתה בעבודות כתוב האישום וכי מתן זהירה לא מהוهو אחד מתנאיו של הסעיף. לפיכך, המשיבה סבורה כי הוראות סעיף 130(א) לחסד"פ לא חלות בנסיבות. עוד טוענת המשיבה לחוסר תחוללה של סעיף 130(א) לחסד"פ בשל הסדר שלילי הנובע מהפניה סעיף 240(ב) לחסד"פ להוראות סעיפים 130(ח) -(ט) לחסד"פ בלבד. המשיבה מדגישה כי בתופס הזמנה למשפט אשר נשלח לבקשת לאחר בקשה לה夷יף, מופיעה בסעיף 2 זהירה כי אם היא לא תמייצב למשפט, יראו אותה כמי שמודה בעבודות כתוב האישום ונitin יהיה לדין אותה בהעדרה.

4. הלכה היא כי רשות ערעור ב"גיגול שלישי" תינטע במקרים חריגים בלבד שבהם מתעוררת שאלה בעלת חשיבות ציבורית או כללית החורגת מעניינים הפרטיא של הצדדים (ר"ע 103/82 חנין חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לב(3) 123 (1982)), או במקרים בהם מתעורר חשש לאי-צדק מהותי או לעיוות דין (רע"פ 7429/19 לוי נ' י"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה עירית תל אביב-יפו (17.11.2019); רע"פ 641/19 מילר נ' מדינת ישראל (10.4.2019)). הבקשה דין לא עומדת באמות המידה האמורות, ולא מצאת כי מתעורר חשש לאי-צדק מהותי או לעיוות דין המצדיק את התערבותו של בית משפט זה.

5. בית משפט קמא התייחס לטענות המבוקשת המועלות בבקשתו ביחס לדרישת אזהרה כי אם לא תהייצב לדין, ניתן יהיה לשפטו אותה בהיעדרה. נקבע כי סעיף 240(א)(2) לחסד"פ, המותר לשפטו את מי שלא תהייצב להמשך משפטו בהעדרו כמו שהוא כאמור בכתב האישום, הינו סעיף ספציפי שמועד לעברות קלות כבעניין דין המסיג את תוקפה של ההוראה הכללית בסעיף 130(א) לחסד"פ, הדורשת מתן אזהרה. לפיכך, קבע בית משפט קמא כי בית משפט השלום לעבורה נהג כדין כאשר החליט לא לבטל את פסק הדין שניתן בהעדר.

акן בرع"פ 6286/01 שחוח נ' מדינת ישראל (26.11.01) (להלן: עניין שחוח), הסתמן בית משפט זה על תחולת סעיף 130(א) לחסד"פ, וקבע כי במקרה הווזר המבוקש כי אי התהייבותו לדין אפשר מתן פסק דין, יש לבטל את פסק הדין שניתן בהעדר. אולם, בעניין שחוח לאណון היחס בין סעיפים 130(א) לחסד"פ ו-240(א)(2) לחסד"פ. יתרה מכך, סעיף 2 בטופס 8 בתוספת לתקנות התעבורה, הוא הטופס אשר נשלח למבוקשת כהזמנה למשפט בהתאם לתקנה 43 לתקנות התעבורה, מכיל אזהרה על כך שאם התהייבות מאפשרת מתן פסק דין בהעדר. ואכן, בית משפט זה קבע בرع"פ 9142/01 איטליה נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(6) 799, 793 (2003) (להלן: עניין איטליה) כי ההזמנה למשפט מהווה אזהרה כי אי התהייבות מהווה הודהה באשמה:

"משמעות: על הנאשם לדעת שאם התהייבות כהזהרה. [...] רואים בנסיבות כמו זו כהזהרה של כתבת האישום, ונינתן לדין בעניינו שלא בנווכותו ולגוזר את דיןנו. הודהה מפורשת בנוסח זה ניתנת בהזמנה למשפט הנמסרת לנאים".

6. טענת המבוקשת ביחס לעיוות דין בשל טעنته לאי ביצוע העבירה על ידה זכתה אף היא להתייחסות בפסק דין של בית משפט קמא, עת נקבע כי אין די בכפירה על מנת להעלות חשש לעיוות דין. בית המשפט הדגיש כי לבקשתו ניתן יומה בבית המשפט והוא לא ניצלה אותו מטעמים התלוים בה. אומנם, היה על בית משפט השלום לטעבורה לבחון האם מתן פסק דין בהעדר המבוקשת יגרום לה עיוות דין בהתאם לסעיף 240(א)(3) לחסד"פ (ראו למשל: ע"פ (מחוזי חי') 2713 בן יש' נ' מדינת ישראל (6.1.2008); עפ"ת (מחוזי מר') 60667-11-15 קווין נ' מדינת ישראל (07.03.2016)). אולם, בית המשפט ביצע בחינה זו בהחלטתו מיום 3.7.2019 על דוחית הבקשה לביטול פסק הדין, ואף בפסק דין של בית המשפט המחוזי, והדבר נוטן מענה מספק לשאלת זו במקרה דין.

אכן, בית המשפט רשאי לבטל פסק דין שניתן בהעדר, אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין, בהתאם

לסעיף 130(ח) לחסד"פ. בית משפט זה עמד על משמעות עיוות הדין בעניין איטליה, בעמ' 803-804, בקבעו כי:

"על-מנת לשכנע את בית-המשפט כי יש עילה טובה לביטול פסק-הדין ולהניע את גלגלי המערכת השיפוטית מחדש, האפשרות האחת היא שהמבקש יראה כי יש נימוק של ממש לא-התיצבותו לדין. [...] אם מוכיח המבקש - וזה האפשרות השנייה - שאי-היתרונות לבקשתו עלולה לגרום עיוות דין, דין בבקשתו להתקבל, לדוגמה אם לא התייצב נאשם למשפטו עקב שכחה גרידא, אולם מבקשתו עולה באופן חד-משמעות כי בתאריך שבו מיחוסת לו עבירות תנוועה הוא לא שפה בתחום גבולות המדינה כלל. בנסיבות אלה החלטה שלא לבטל את פסק-הדין תגרום למבקש עיוות דין, שכן אין כל ספק כי דין ענייני באישום היהobil למסקנה שיש לזכותו".

לטעמי, לא מתקיים במקרה דין חש לעיוות דין מצדיק את ביטול פסק הדין שניתן בהuder. בהחלטתו מיום 3.7.2019 קבע בית משפט השלום לתעבורה כי אין אינדיקציה לעיוות דין, וכפי שקבע בית המשפט המחויז, המבקש קיבל את יומה בבית המשפט והוא לא ניצלה אותו. יתרה מכך, אין בטענותיה בדבר אי ביצוע העבירה על ידה וטעות ברישום מספר הרכב כדי להוביל למסקנה כי יש לזכותה, שכן דו"ח התעבורה שניתן לה מכיל את פרטיה המזהים האישיים ולא רק את פרטי רכבה.

. 7. בנסיבות אלה לא מצאת מקום למתן רשות ערעור, הבקשה נדחתת.

ניתנה היום, ח' בניסן התש"פ (2.4.2020).

שפט